

K O J E T Í N S K Ý
kulturní kalendář

Červen 1964

OKRESNÍ PŘEHLÍDKA AMATÉRSKÝCH FILMŮ

buďe konána dne 19. června 1964 ve 20,00 hodin v Kulturním domě v Kojetíně. Prvá přehlídka tohoto druhu v našem městě bude nesporně zajímavou příležitostí seznámit se s nejlepšími pracemi filmařů-amatérů, pracujících s filmem 8 i 16 mm.

Podobné přehlídky si všude právem získávají velkou pozornost veřejnosti a mnohdy jsou diváci přímo překvapení úrovní a nápaditostí amatérských krátkých filmů. Nenechte si ujít tento zajímavý večer!

KULTURNÍ PROGRAM KLUBU DŮCHODCŮ

- 3. středa **Beseda o knize.**
- 10. středa **Beseda k 22. výročí vyhlazení Lidic.**
- 17. středa **Beseda o našem zemědělství.**
- 24. středa **Odpoledne hudby z gramofonových desek.**

Začátek besed vždy ve 14,00 hodin.

POZOR!

Každou sobotu večer ve 20,00 hodin
v sále Kulturního domu

TANEČNÍ VEČER

Hraje taneční orchestr ALFA.

KINO „HANÁ“

3. a 4.
středa
čtvrtek

Mezi námi zloději.

Česká filmová komedie Vladimíra Čecha vypráví o trojici zločinců, kteří se po propuštění z věznice rozhodnou oloupit bohaté JZD ve Vejtonicích. Dva z nich vstoupí do družstva a třetí se usadí v místním hostinci. Informace o družstevním bohatství byly však nesprávné. Ve snaze naplnit prázdnou kapsu a pak s penězi zmizet, se pustí oba novopečení členové do usilovné práce, různě zakročí proti dosavadním zlodějským praktikám, zavedou přísnou poctivost a postaví družstvo na nohy.

Krátký film — Táto, přečti to.

Mládeži nepřístupno.

5.
pátek

Francouzka a láska.

Francouzská filmová komedie v české řeči, složená ze sedmi povídek, byla natočena předními režiséry, kteří zachytili dnešní Francouzku v sedmi význačných stadiích jejího života od nejtělejšího dětství, přes pubertální zmatky a rozkoš první lásky až k manželství a odtud přes první nevěru k rozvodu a životu osamělé ženy.

Mládeži nepřístupno.

6. a 7.
sobota
neděle

Tlupa holohlavých.

Německý film, natočený podle skutečné události, která se stala v létě 1961 na ostrově Usedomu, vypráví

příběh osmi mladíků ovlivněných starším kamarádem s pestrá minulostí a zkušenostmi, pro které se mu všichni obdivují. King před šesti lety uprchl před trestem pro těžké ublížení na těle za hranice, prošel cizineckou legií a nedávno se ilegálně vrátil do vlasti. Parta zavíná špatnou prací na stavbě smrt dvou lidí. Na dovolené u moře terorizuje okolí, až se dostane do konfliktu se zákonem, na útěku těžce zraní člověka, zbaběle se ukrývá. Nakonec je zajištěna právě tak jako její „vůdce“.

Mládeži nepřístupno.

10. a 11.
středa
čtvrtek

Život pro Ruth.

Příběh tohoto anglického filmu lze svým dosahem zařadit vedle středověkého pálení knih a honu na čarodějnice. Náboženský fanatismus a jeho respektování zákona, který je příznačný pro konzervativní Anglii, bude mnoha našim lidem připadat absurdní. Je hrůzné, že jinak normální mladý člověk může v daném okamžiku podlehnout vymyšleným legendám a nechat bez pomoci zemřít vlastní dítě.

Mládeži nepřístupno.

12.
pátek

My dva muži.

Sovětský hraný film vypráví prostý příběh o tom, jak se dospělý muž sblíží a spřátelí s malým chlapcem a jak toto prosté přátelství dvou rozdílných povah způsobí na jejich vnitřní život a postoj k životu. Je to konfrontace dětské, hluboce upřímné psychologie a psychologie drsného, zkušeného muže.

Mládeži přístupno.

13. a 14.
sobota
neděle

Dej pozor, La Toure!

Širokoúhlý barevný film francouzsko-jugoslávsko-italské produkce je jedním z mnoha rytířských příběhů,

odehrávajících se převážně v „hrdiné“ době francouzského krále Ludvíka XV., v době „válek v krajích“. Jeho hrdinou je prostý muž z lidu, potulný komediant a básník La Toure. Představitelem titulní role je oblíbený francouzský herec Jean Marais.

Mládeži nepřístupno.

17. a 18.
středa
čtvrtek

Nečekané setkání.

Polský psychologický film vypráví příběh mladé učitelky Teresy, která se v jediném dnu po mnoha letech setkává se dvěma muži, kteří kdysi prošli jejím životem. S manželem, kterého kdysi za války opustila a který nyní působí jako lékař, a s bývalým milencem – známým varšavským pianistou, který opustil ji, když se jí nabažil.

Mládeži nepřístupno.

19.
pátek

Místo nahoře.

Anglické psychologické drama ukazuje společenský vzestup mladého lehkomyšlného ctižádostivce, který nakonec dosáhne vytouženého cíle a získá si „místo nahoře“, ovšem za cenu ztráty pravé lásky a skutečného štěstí.

Mládeži nepřístupno.

20. a 21.
sobota
neděle

Strach.

Český špionážní kriminální film, který je natočen podle motivů úspěšného detektivního románu Eduarda Fikera „Kilometr 19“.

Není to v pravém smyslu filmový přepis literárního díla, protože scénarista Lubomír Možný použil jen několik románových prvků k vytvoření dějově odlišného příběhu. Soustředil se v něm na práci kriminálních orgánů, vyšetřujících případ vraždy, v jehož pozadí je odhalena špionážní skupina v naší zemi, dirigovaná ze západního Berlína bývalým válečným zločincem.

K filmu je připojen krátký film *Flora nese smrt*.

Mládeži nepřístupno.

24. a 25.
středa
čtvrtek

Liga gentlemanů.

Film je jednou z těch dobře udělaných detektivek, které se staly návodem pro úspěšnou loupež 1 miliónu liber. Na rozdíl od našich i většiny jiných detektivek jsou situace přes svou výjimečnost věrohodné a logicky zdůvodnitelné. Jejich logičnost ostatně potvrzuje skutečnost, která se mnohdy stává jejich plagiátem a probíhá přesně podle návodu z plátna – úspěšná loupež, zmařená několika drobnými chybami, jejichž odstranění je pouze věci větší zkušenosti, pozornosti a inteligence. Při tom se film na mnohé situace dívá s typicky anglickým humorem a získal stejnou popularitu jako u nás již promítaný film stejného žánru „Pět lupičů a stará dáma“.

K filmu je připojen krátký film „Solidní dědeček“.

Mládeži nepřístupno.

26.
pátek

Deštník svatého Petra.

Barevný film, natočený ve společné produkci slovensko-maďarské, odehrává se v druhé polovině minulého století v Banské Bystrici a v zapadlé vesničce Glogové. Vypráví opravdovou historii červeného deštníku, kterým podle legendy zachránil sv. Petr osiřelou sestřičku glogovského faráře před prudkým lijákem.

Mládeži přístupno.

27. a 28.
sobota
neděle

Arsen Lupin kontra Arsen Lupin.

Francouzský širokoúhlý film je další ze série detektivních veseloher, natočených podle literární předlohy Maurice Leblanca s ústřední postavou slavného lupiče – gentlemana. Od dvou dřívějších zpracování této látky se liší tím, že místo zemřelého Arsena Lupina seznamuje diváky s jeho dvěma nemanželskými syny – dědici otce zvláštního odkazu.

Mládeži nepřístupno.

Dětská představení

7.
neděle

Kačenčiny balonky.

Maďarský barevný, česky mluvený film.

14.
neděle

Křesadlo.

Německý barevný pohádkový příběh podle H. Ch. Andersena. Vypráví o vojákovi, který se zmocnil kouzelného křesadla. Film je mluven česky.

21.
neděle

Případ Lupínek.

Český barevný film vypráví vzrušující příběhy kolem záhadné ztráty kufru s loutkami, patřícími pionýrskému loutkovému souboru.

28.
neděle

Pohádka o staré tramvaji.

Český barevný film – moderní pohádka pro malé i velké diváky. S velkým smyslem pro moderní lyričnost vypráví o tom, jak se zrodil známý tramvajový vůz dětí pražských mateřských škol.

V NEDĚLI 14. ČERVNA

přistoupíme k volebním urnám, abychom zvolili zastupitelské orgány státní moci a soudce okresního soudu na volební období 1964 až 1968. Bude to období, v němž uskutečněním směrnic XII. sjezdu KSČ máme učinit další rozhodný krok kupředu ve výstavbě vyspělé socialistické společnosti.

Z VOLEBNÍHO PROGRAMU MĚSTSKÉHO NÁRODNÍHO VÝBORU KOJETÍN

Hlavní pozornost MěstNV Kojetín se soustředí v novém volebním období na všestranný rozvoj služeb obyvatelstvu, na plnění úkolů zemědělství, místního průmyslu, ve výstavbě, v zajišťování úkolů na úseku státního obchodu, v údržbě bytového fondu, v péči o zdravotnickou službu obyvatelstvu se zajištěním dostatečného množství pitné vody a v rozvoji kulturně výchovné práce mezi občany.

V zemědělství zvýšit hrubou zemědělskou produkci v roce 1964 o 7 proc. oproti skutečnosti roku 1963. Zvláštní úsilí zaměřit na zvyšování rostlinné výroby nejméně o 10 proc. proti skutečnosti roku 1963. Zvýšit produktivitu práce o 5 proc. a snížit náklady na výrobu o 4 proc.

Ve struktuře osevních ploch bude úkolem dosáhnout 62 proc. obilovin z celkové orné půdy a zvýšit hektarové výnosy. Rozhodující ve zvýšení krmivové základny

bude dosáhnout na 160 ha luk zvýšení výnosu až o 100 proc. tím, že tyto budou postupně rekultivovány.

V živočišné výrobě bude hlavní pozornost věnována zkvalitnění základního stáda skotu s cílem, aby u dojnic došlo v užitkovosti na 2600—2700 litrů mléka.

Další specializace v našem JZD bude zaměřena na chov slepic — nosnic, dále chov prasnic a výrobu selat. V roce 1964 vybuduje družstvo 1 kůlnu na hospodářské stroje v ceně 80.000 Kčs, dále vodní přípojku za 180.000 Kčs a halu na 10.000 slepic nákladem 1 miliónu 300.000 Kčs.

Průmysl. — Ve svém složení nedozná ve městě v příštích letech podstatné změny. Bylo započato s rozvojem a je dále uvažováno s pokračováním výstavby lihovaru. V rámci této výstavby bude prostavěno cca 39 miliónů Kčs. Akce bude dokončena během dvou let a zaměstnanost v tomto závodě se zvýší o 100 proc. Zaměstnanost žen bude činit celkem 70 proc. osazenstva.

Současně probíhá rekonstrukce kojetínského cukrovaru. V roce 1964 si investice vyžádají nákladů 3 milióny 250.000 Kčs, v roce 1965 11,400.000 Kčs a generální opravy v cukrovaru během dvou let budou činit další 2 milióny 300.000 Kčs.

Také mlýn Kojetín provede v průběhu příštího období generální opravy nákladem 1,670.000 Kčs.

V závodě VŽKG se uskuteční během tří let generální oprava v hodnotě 780.000 Kčs.

Bytová výstavba. — Od roku 1960 do r. 1963 bylo ve městě postaveno 48 bytových jednotek ve státní vý-

stavbě a 27 bytových jednotek družstevní svépomoci. V roce 1964 bude provedena nadstavba domu č. 907, čímž se získají 4 bytové jednotky. Tím byl za poslední čtyři roky vybudován bytový fond v hodnotě 5 miliónů 914.000 Kčs. Zároveň se rozestavuje 27 bytových jednotek družstevního domu, ještě v tomto roce bude zahájena výstavba i třetího družstevního domu. V souvislosti s výstavbou bytových jednotek bude provedena plynifikace města zapojením středu města na plynovod. V roce 1965 obsáhne v I. etapě celkem 14 ulic.

Doprava. — V příštích letech bude zaměřena pozornost zejména k provádění rekonstrukcí nevyhovujících silnic I. a II. třídy a na výstavbu mostů, která si vyžádá nákladu cca 14.000.000 Kčs. Na úseku místních komunikací se počítá s provedením generálních oprav městských komunikací, a to hlavně kolem polikliniky, ve Sladovní ulici, Na Lešetině a další.

Vodní hospodářství. — Ve městě, jako jediném na okrese, nebylo zajištěno zásobování obyvatelstva pitnou vodou z veřejného vodovodu. Proto byla v roce 1964 zahájena výstavba skupinového vodovodu, jehož náklad činí 28 miliónů Kčs. V roce 1964 je počítáno se zásobováním vodou v některých částech města. V dalších letech se počítá s dokončením vodovodu ve městě a s napojením přilehlých obcí na tento vodovod.

S dobudováním vodovodu vyvstane nutnost výstavby kanalizace. Čistírna splašků a první část kanalizace bude budována v letech 1968—1970 nákladem 17 miliónů Kčs.

Místní průmysl. — Pro zlepšení technické vybavenosti podniků místního průmyslu a zlepšení pracovního prostředí bude v roce 1964—1965 vybavena novými stroji stolárna Kovo-dřevo, zlepšena opravná radio-televizie, provedena oprava stříkárny ve stolárně a podnik textil-kůže vybaví novými stroji svoji provozovnu oprav obuvi a punčoch ve městě.

Komunální služby. — Rozvoj Oblastních služeb města Kojetína bude zaměřen převážně k službám obyvatelstva. Značná pozornost bude věnována rozvoji praní prádla. K zajištění tohoto úkolu bude v roce 1964 dokončena filtrační stanice, proveden rozvod vody a páry v prádelně za 217.000 Kčs a provedeny GO provozoven, a to hlavně jak stavebního stavu, tak i strojů v hodnotě 110.000 Kčs. Dále podnik uvažuje o přístavbě příjmu prádla a sociálního zařízení průmyslové prádelny v celkové částce 250.000 Kčs. Strojní investice, které jsou požadovány, činí 165.000 Kčs. U komunálních služeb rozpočtovaných je uvažováno v provedení rekonstrukce veřejného osvětlení v roce 1964 v částce 61.000 až 121.000 Kčs a dokončit tak první etapu generální opravy veřejného osvětlení.

Restaurace a jídelny. — V roce 1964 bude provedena generální oprava nádražní restaurace, v dalších letech se uvažuje se zlepšením vybavení a údržby stávajících restaurací a s vybavením a rozšířením ubytovacího zařízení.

Bytové hospodářství. — Domovní správa ve městě spravovala koncem roku 1963 cca 305 bytových jednotek. Vzhledem ke značnému stáří stávajícího bytového fondu se počítá se zvýšením částek na generální opravy a údržbu. V roce 1964 budou provedeny opravy v hodnotě 50.000 Kčs a pro další léta bude Domovní správa nárokovat generální opravy dalších domů ve větším rozsahu.

Školství. — Růst zaměstnanosti žen ve městě si vyžádá péče o děti předškolního věku. Za tím účelem bude provedena v roce 1964 generální oprava mateřské školy I nákladem 82.000 Kčs. Jako druhá etapa provedení této opravy je plánována částka 200.000 Kčs v roce 1965.

Na úseku základního školství bude nejdůležitějším úkolem MěstNV vést učitelské sbory ke zkvalitnění základního devítiletého vzdělání. Materiální podpora to-

hoto školství bude spočívat v provedení generální opravy na budově základní devítileté školy v ul. Sv. Čecha v častce 73.000 Kčs.

Ožehavým problémem na úseku školství je školní stravování, které je poskytováno v dosavadním barákovém zařízení naprosto nevyhovujícím po stránce hygienické a provozní. Zlepšení tohoto stavu má být dosaženo v roce 1966 přístavbou střední všeobecně vzdělávací školy, jejíž hlavní součástí bude školní kuchyně a jídelna s příslušenstvím. Přístavba je plánována v častce 1.000.000 Kčs.

Zdravotnictví. — V roce 1964 bude uvedena do provozu nová moderní budova zdravotního střediska, která má hodnotu technického vybavení 8.000.000 Kčs. V roce 1966 se počítá se zahájením výstavby nové moderní lékárny.

PRŮVODCE MĚSTEM A JEHO OKOLÍM

František Řezáč:

MĚSTO KOJETÍN V 16. STOLETÍ ZA PÁNŮ Z PERNŠTEJNA

16. století znamená politický a hospodářský rozvoj jak Kojetína, tak i celého panství. Je to století hospodářského rozmachu, ze kterého těžili jak měšťané, tak i feudálové.

Pánové z Pernštejna — držitelé panství kojetínského — se snažili ze svých statků získat co největší užitek a proto dbali na rozvoj řemesel, obchodu i poddanských hospodářství. Povýšovali výhodně položené vesnice na městečka a městům rozšiřovali jejich výsadní práva (např. povýšení Němcic na městečko — 1563, rozšíření mnohých výsadních práv Kojetína).

Jedním z nejvýznamnějších členů pernštejnského rodu byl Vilém z Pernštejna, který se ujal držení kojetínského panství v roce 1503.

V roce 1506 se zavázal, že nedodělá rybník v Kojetíně, započatý Heroldem z Kunštátu, protože by městečko Kojetín z něj mělo škodu. Pernštejní byli dobrými znalci hospodaření, zaváděli na svých statcích nové způsoby hospodaření a pouštěli se i do hospodářského podnikání (rybníky, pivovary, sladovny, hutě aj.). Na svých panstvích přecházeli z extenzivního způsobu hospodaření na intenzivní. Jelikož k tomu bylo zapotřebí peněz, mnohé roboty ruční a potažní měnil na peněžní dávky. Panskou půdu, kterou nemohli obdělávat, dávají za náhradu (tzv. „pod plat“) do užívání poddaným. Tak Kojetínským byly dány „puštěny pod plat k dědičnému užívání“, louky na Dunkovicích.

Po Vilémovi z Pernštejna se ujal držení panství jeho syn Jan z Pernštejna. Tento měl zájem na rozvoji řemesla a obchodu. V roce 1516 udělil cechovní řád ševcovskému kojetínskému cechu. V roce 1523 udělil český král Ludvík na jeho žádost městečku Kojetínu výroční trh.

V roce 1539 udělil Jan z Pernštejna cechovní řád cechu tkalcovskému. Z toho, že v listině Jana z Pernštejna čteme, že o „vydání artikulů tohoto řemesla tkalcovského prosili řemeslníci tohoto městečka“, můžeme soudit, že řemeslníci byli již v městečku usazeni, že zde pracovali a že vlastně šlo o udělení legality a potvrzení stávajícího stavu. Cechovní řád (artikuly) určují způsob práce řemeslníka, dbají na dodržování jakosti výrobků a svým ustanovením o právu „míle“ chrání před konkurencí řemeslníků venkovských.

V čele cechu stáli dva cechmistři, volení na jeden rok. Tito byli povinni dbát na to, „aby se dělalo dílo spravedlivě od každého v tom řemesle“ (jakost výrobků). Za „špatné dílo“ se platila pokuta — 1 funt vosku. Jednou za měsíc byli cechmistři povinni provést kontro-

lu řemeslníků a dohlédnout na jakost a správnou váhu suroviny.

Cechovní řád dále určuje postavení tovaryšů a učňů. Tovaryši dostávali mzdu podle díla (3—4 gr. za jeden kus tkané látky).

Mistr mohl tkát na 3 stavech. Mladý mistr, který se v Kojetině usadil, se musel do roka oženit, jinak byl povinen zaplatit pokutu. Řád ustanovuje, že především si musel vzít dceru některého mistra z Kojetína, nebo vdovu po zemřelém mistrovi.

Kdyby tovaryš jeden den svévolně zahálel, byl povinen zaplatit 1 gr. pokuty. V roce 1540 na žádost purkmistra a rady města Kojetína osvobozuje Kojetínské od povinnosti vozit při výlovu rybníků ryby a dřevo na opravu tarasů. Následujícího roku (1541) dostává město řád na šenkování vína. Víno mohou šenkovat jen tzv. „výsadní domy“, které byly rozděleny na třetiny. Jen v době trhu bylo šenkování svobodné. V roce 1556 dostalo město řád na vaření piva. Pivo mohlo být vařeno jen v tzv. „pivovárečných domech“. Dbalo se též na jakost piva. Každá várka se skládala ze 17 měric sladu a 14 měric chmele. Kdo by tento poměr nedodržoval, musel zaplatit pokutu 3 gr. Dříve než pivo mohlo být šenkováno okusil jej purkmistr. Krčmáři z vesnic panství byli povinni brát pivo z Kojetína. Tímtež listem byl vyřešen starý spor mezi měšťany a předměšťany kojetínskými. Spor byl veden o právo vaření tzv. „Vařeného piva pečeného“. Vojtěch z Pernštejna zakázal předměšťanům toto pivo vařit. V roce 1561 nastoupil v držení panství Vratislav z Pernštejna.

Tento v roce 1564 udělil řád rybářům kojetínským. Lovilo se lodí, čluny, do sítí. Dodržovalo se hájení ryb do konce května. Za překročení tohoto zákazu se platila pokuta 1 zl. Bylo zakázáno močit v řekách konopí (nebezpečí zanešení koryta řeky). Rybáři byli povinni do dávat ryby na zámek v Tovačově. Od sv. Jiří do sv.

Václava (24. 4.—28. 9.) bylo zakázáno lovit do sítí, kromě sítí ručních. Kdo chtěl vstoupit do rybářského cechu, byl povinen zaplatit vstupné (1 funt vosku).

Téhož roku potvrdil řád literátům kojetínským (kostelní bratrstvo, které hlavně pěstovalo chrámový zpěv).

V 16. století máme v Kojetině také první zmínku o hajných, kterým se zde říkalo „hejní“. Kromě lesních povinností byli dále povinni:

1. vybírat plat z luk,
2. mít v patrnosti včely v lesích,
3. vybírat plat za pasení na panském (1 kbel másla nebo 30 gr.),
4. vybírat plat ze sladoven.

V roce 1566—1567 byl sepsán na panství první urbář. Je to seznam všech měst a vesnic s poddanými a jejich povinnostmi vůči vrchnosti. Podle tohoto urbáře kojetínský mlýn, který byl v nájmu, vynášel ročně 75 zl. Na panství bylo 8 rybníků, z toho v Kojetině jeden.

Město vypadalo následovně:

v městě bylo usedlých	49
v ulici Židovské	52
v ulici Kroměřížské	65
v ulici Žebračce	15
v ulici Vyškovské	25
v ulici Šperloch	16
v ulici Tovačovské	28
v ulici Mlýnské	40
v ulici Žabokrk	11

V témže roce bylo v Kojetině 12 rybářů, kteří platili na sv. Ondřeje vrchnosti každý 13 gr. Lovili na řekách: Zkrešová, Wazová, Kojetská, Bezedná, Ratčí, Morava, Bečva, Rasová.

Dále bylo v Kojetině 18 řezníků, 10 sladoven. V roce 1566 držel panství kojetínského jako zástavu od Pernštejnů Jan Kropáč z Nevědomí.

(Pokračování příště)

Kojetínský kulturní kalendář
vydává Osvětová beseda Kojetín.

T 07 40757 MTZ 11 84 3895